

ZAŠTO VOLIM SVIRATI? INDIVIDUALNI TEČAJ SVIRANJA KAO IZVANŠKOLSKA AKTIVNOST

doc. dr. sc. Jasna Šulentić Begić
dr. sc. Amir Begić, znanstveni suradnik
Akademija za umjetnosti i kulturu u Osijeku

**Međunarodna znanstvena konferencija
Didaktički izazovi III: didaktička retrospektiva i perspektiva
KAMO I KAKO DALJE?
Osijek, 16.– 17. svibnja, 2019.**

Sviranje kao:

- 1) nastavno područje u općeobrazovnoj školi
 - 2) izvannastavna aktivnost u općeobrazovnoj školi
 - 3) izvanškolska aktivnost u glazbenoj školi
 - 4) izvanškolska aktivnost kao tečaj sviranja
 - ...
-
- individualna nastava sviranja
 - izvanškolska aktivnost
 - individualni tečaj sviranja

Izvanškolske aktivnosti

organiziraju se u slobodno vrijeme učenika

pridonose izgrađivanju kulture provođenja slobodnog vremena

visok stupanj motivacije polaznika

učenici, u pravilu, samostalno biraju svoje izvanškolske aktivnosti, u skladu s osobnim interesima

učenik puno lakše usvaja nova znanja i u puno većem opsegu

pridonose razvijanju radnih navika, osjećaja odgovornosti, samopotvrđivanja i odličan su oblik socijalizacije učenika

Tečaj sviranja

- centri, radionice, udruge, ...
 - individualan i/ili grupni rad s učenicima
 - na tečajeve sviranja se u pravilu primaju svi prijavljeni polaznici bez provođenja prijamnog ispita

Glazbena škola Vanja Kožić

Individualni tečaj sviranja

- organizira se kao **individualna nastava** koja je najbolji i najefikasniji oblik poučavanja
 - rad jednog nastavnika s jednim učenikom
 - posebice važna kod sviranja instrumenta
 - naučiti učenika kako samostalno učiti
 - **naučiti učenika samostalnovježbati**

Individualizirani pristup u tečajevima sviranja

nastava usmjerena na učenika

zadovoljenje individualnih potreba svakog učenika različitim didaktičko-metodičkim postupcima

prilagodba učeniku, njegovim sposobnostima i interesima, manjoj ili većoj brzini svladavanja nastavnih sadržaja, glazbenih znanja i vještina

nastavnik – mentor, suradnik i organizator

kontinuirano pružanje povratnih informacija o napretku

učenik treba biti aktivniji od nastavnika

nema zadanih programa koji se moraju ostvariti do kraja školske godine (kao u glazbenim školama)

Zašto svirati?

1. djeca vole glazbu i treba im omogućiti bavljenje glazbom zbog same glazbe

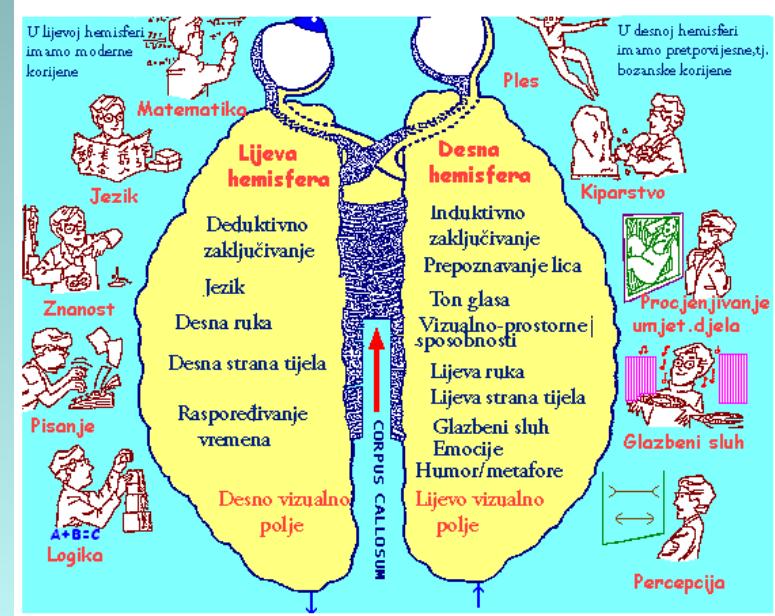
2. brojna su istraživanja pokazala da glazbene aktivnosti, posebice sviranje, donose brojne prednosti

- doprinos
- učenju
- fizičkom i psihičkom zdravlju
- koordinaciji i motorici
- socijalnim vještinama i samopouzdanju
- boljoj organizaciji vremena
- koncentraciji
- uspješnom prevladavanju napetosti i stresa

- utjecaje istraživali neglazbeni istraživači
 - glazbenici – glazbu treba učiti zbog nje same
- **glazba priprema dječji mozak na brojne kognitivne i društvene aktivnosti**

Zašto glazbene aktivnosti donose brojne prednosti?

- glazbenim obrazovanjem aktiviraju se različita područja mozga u obje moždane hemisfere
 - u svakodnevnom životu osoba većinom koristi funkcije i osobitosti jedne hemisfere
 - dominantnost hemisfera
 - za percepцију глаζбе потребна је активност obje moždane hemisfere

Bavljenje glazbom utječe na promjene u moždanoj strukturi

višegodišnjim sviranjem instrumenta

- dolazi do reorganizacije funkcionalnih centara u korijenu mozga

sviranje - pokreti prstiju

- potiču stvaranje neurotrofina kao što je dopamin koji potiče rast postojećih živčanih stanica te povećava broj novih živčanih stanica i neuronskih veza u mozgu

Sviranje i kognitivne sposobnosti

pozitivan utjecaj glazbene poduke na kognitivno funkcioniranje

- posebno tijekom djetinjstva kada je mozak u velikoj mjeri plastičan i osjetljiv na utjecaj sredine
 - istraživanja utjecaja **glazbene poduke na govor i jezik**
 - pjevanje pridonosi učenju jezika i točnom usvajanju naglaska

sviranje utječe na kognitivne funkcije starijih osoba

- na procese kao što su
 - koncentracija
 - radna sposobnost
 - snalaženje u prostoru
 - memoriju
 - imenovanje predmeta

Sviranje i socio-emocionalne vještine

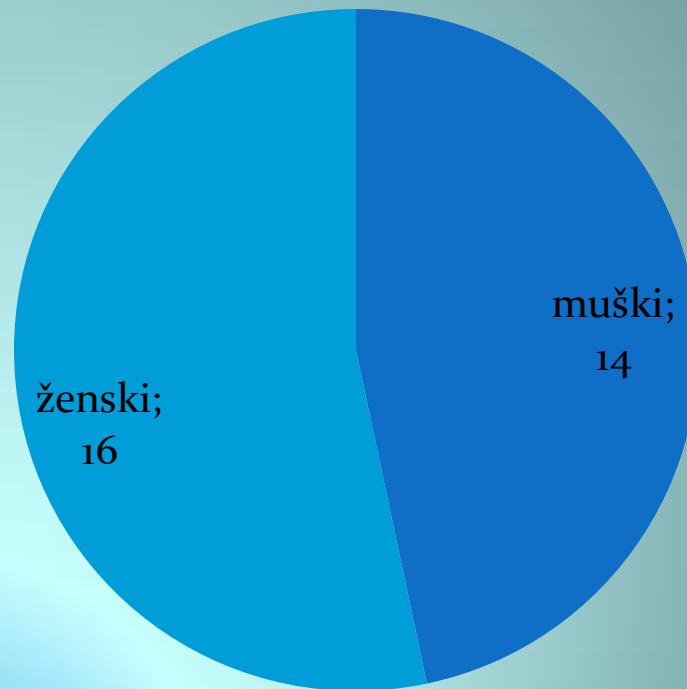
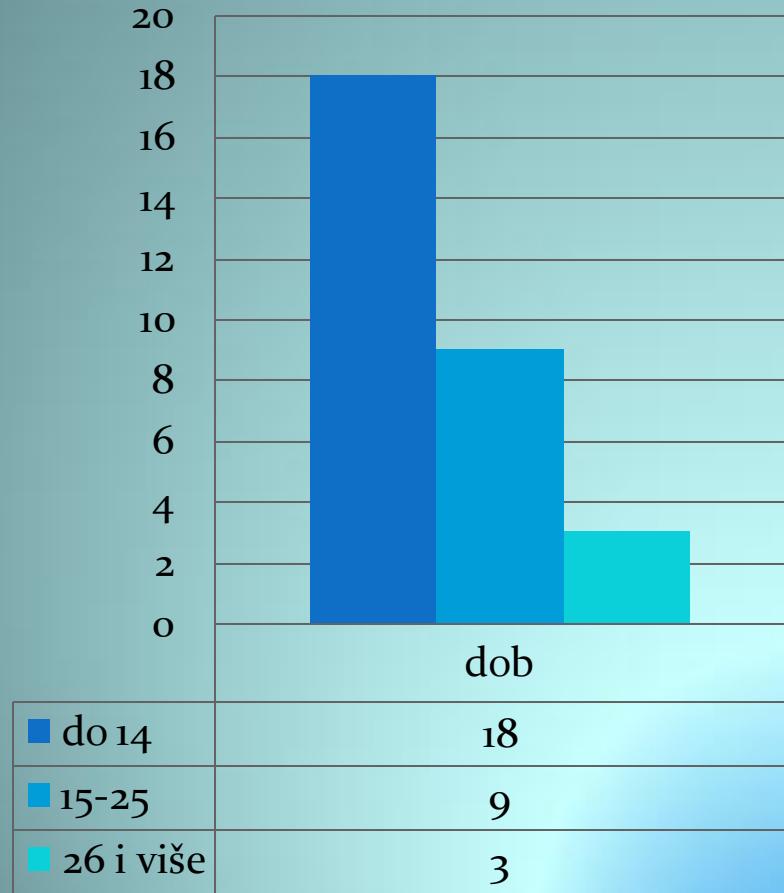
Istraživanje

- **Instrument i postupak**
 - anonimni anketni upitnik; anketiranje
- **Ispitanici i mjesto**
 - polaznici Centra za glazbenu poduku Akord u Osijeku
 - N = 30
- **Vrijeme**
 - veljača 2019.

Cilj istraživanja

- **Cilj istraživanja** – željelo se saznati u odnosu na ispitivane varijable (spol, dob, godina sviranja, utjecaj okoline):
 - *zbog čega se ispitanici upisuju na tečaj sviranja i određeni instrument?*
 - *kako se osjećaju dok sviraju i zašto?*
 - *koju vrstu glazbe najradije sviraju?*
 - *smatraju li ispitanici da sviranje utječe na njihovu sposobnost učenja, koncentraciju, organizaciju vremena, emocije, socijalne vještine i samopouzdanje?*

Dobna i spolna struktura polaznika

Godine sviranja

Zašto sviram?

- **Na tečaj sviranja upisao sam se zbog:** (zaokruži jedan ili više odgovora)
 - isključivo zbog moje želje
 - nagovorili su me roditelji
 - nagovorili su me prijatelji
 - nagovorila/o me baka/djed
 - nešto drugo

Obiteljska tradicija

- **Svira li ili je svirao netko u tvojoj obitelji?**
 - da (50%)
 - ne

Prijatelji i sviranje

- **Svira li netko od tvojih prijatelja?**
 - da (83,3%)
 - ne
- **Cijene li tvoji prijatelji tvoje bavljenje glazbom?**
 - da (60%)
 - ne
 - svejedno im je

Sviranje pred drugima

- pred obitelji (80%)
- pred prijateljima (36,6%)
- u školi (23%)

Sviranje/vježbanje kod kuće

Osjećaj kod kuće	N	%
zadovoljno	21	70%
lijepo	17	56,7%
ponosno	17	56,7%
sretno	19	63,3%
uzbuđeno	8	26,7%
opušteno	22	73,3%
znatiželjno	5	16,7%
zabrinuto	2	6,7%
zbunjeno	-	-
uplašeno	-	-
uznemireno	1	3,3%
nešto drugo	-	-

Sviranje pred nastavnikom

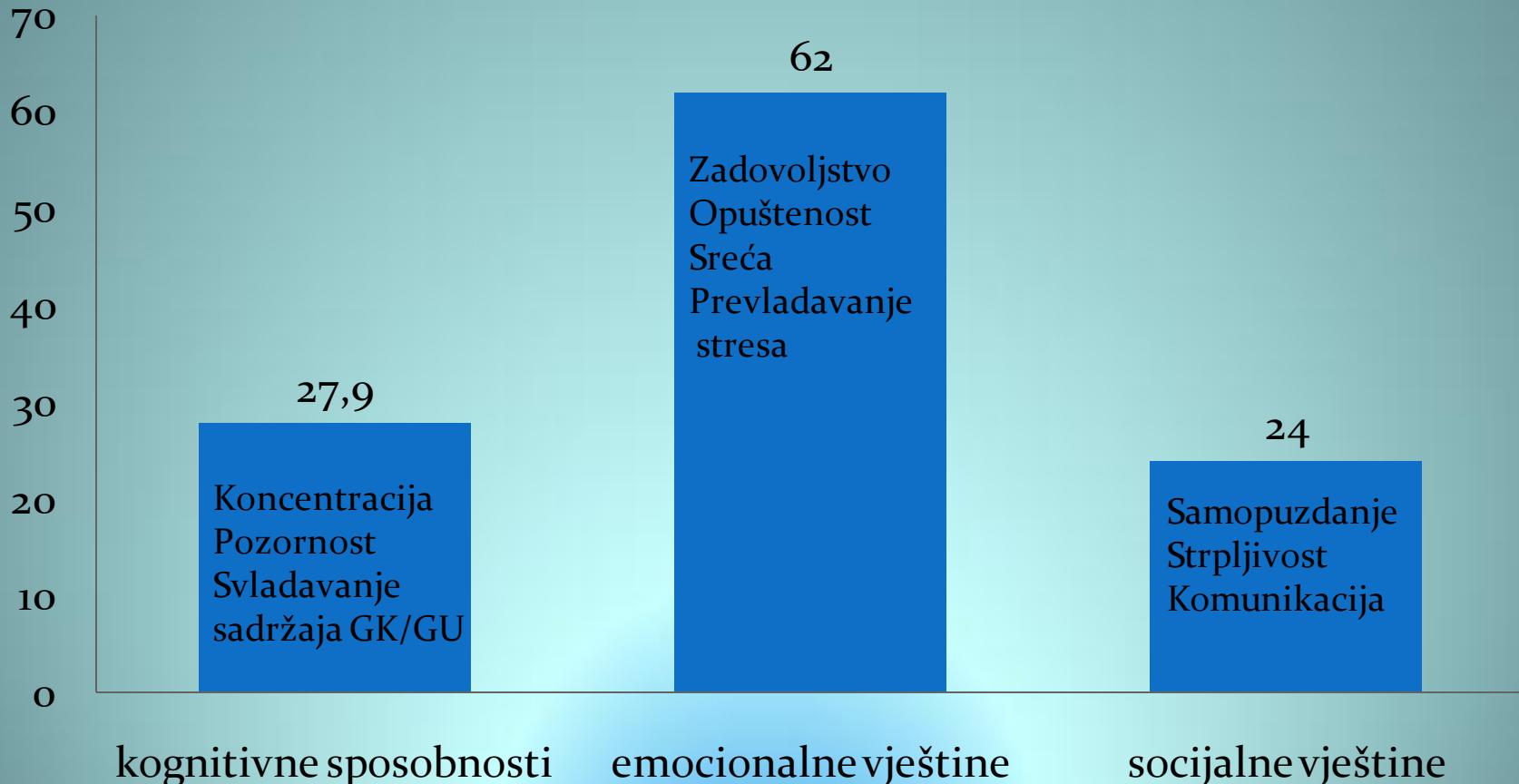
Osjećaj pred nastavnikom	N	%
zadovoljno	17	56,7%
lijepo	15	50,0%
ponosno	10	33,3%
sretno	11	36,7%
uzbuđeno	12	40,0%
opušteno	16	53,3%
znatiželjno	5	16,7%
zabrinuto	3	10,0%
zbunjeno	1	3,3%
uplašeno	2	6,7%
uznemireno	2	6,7%
nešto drugo	1	3,3%

Vrsta glazbe

	Dob ispitanika			Spol		Instrument		Ukupno
Vrsta glazbe	7-14	15-25	26 i više	ž	m	gitara	klavir	
Popularna	16	8	3	14	13	17	10	27
Umjetnička	5	6	2	9	4	5	8	13
Tradicijska	2	2	1	4	1	3	2	5
Filmska	6	2	2	5	5	7	3	10
Dječja	2	0	2	4	0	2	2	4

Utjecaj glazbe na neglazbene sposobnosti i vještine

Spol ispitanika

Varijable	Spol ispitanika	ženski	muški	χ^2
Gitara		37,5%	85,7%	
Klavir		62,5%	14,3%	0,007**
Dječja glazba		25%	0%	0,044*
Obiteljska tradicija		68,8%	28,6%	0,028*

**p < 0,01; *p < 0,05

Dob ispitanika

Varijable	Dob ispitanika	07-14 godina	15-25 godina	26 i više godina	χ^2
Pamćenje	11%	55,6%	33,3%	0,047*	
Zaključivanje	0%	33,3%	0%	0,020*	
Pozornost	27,8%	66,6%	0%	0,048*	
Osjećaj postignuća	38,9%	88,9%	66,6%	0,044*	
Osjećaj sreće	55,6%	88,9	0%	0,020*	

* $p < 0,05$

Obiteljska tradicija

Obiteljska tradicija	Da	Ne	χ^2
Varijable			
Samodisciplina	46,7%	15,4%	0,046*
Osjećaj zadovoljstva	86,7%	53,3%	0,046*

* $p < 0,05$

Odabir instrumenta

Instrument Varijable	Gitara	Klavir	χ^2
Umjetnička glazba	27,8%	66,7%	0,035*
Bolja organizacija	5,6%	33,3%	0,046*
Samokontrola	0%	25%	0,025*

* $p < 0,05$

Zaključak

ispitanici mišljenja da sviranje pozitivno utječe na njihove kognitivne sposobnosti i socijalne vještine, a naročito na emocije

- različite sociodemografske varijable značajno statistički utječu na:
 - odabir instrumenta
 - glazbene preferencije ispitanika
 - stavove o utjecaju sviranja na vlastite kognitivne sposobnosti i socioemocionalne vještine

izvanškolska aktivnost tečaj sviranja - individualno sviranje instrumenta

- razvoj glazbenih sposobnosti
- društvena uloga
- stjecanje glazbenog ukusa
- protuteža masovnim medijima
- osmišljavanje organiziranog slobodnog vremena

Hvala na pozornosti!